



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXXIV. De honestis animi relaxationibus, lætitiaque moderata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Sæpè illo matrona, diu seruatum decus perdidit. Sæpè infelix virguncula, nuptiali die didicit, quod melius ignorasset.

Quare vos omnes, quos honestatis ardor inflammat hisce admoniti, leuiculam hanc & ineptissimam illecebram repudiate.

Ergone tu nobis, iniquient nonnulli, omnem saltandi licentiam eripies? Tunc toti orbi, ac genti nostræ, vitatissimum ritum, plane exterminabis? quæ nam hæc audacia? quæ temeritas? Audaciam recuso: temeritatem à me procul esse volo. Id dico, quod vel ex Iouis tabulis, atque Atticus testis, S. Antoninus olim docuit, & post eum omnes summissæ. Vix vnquam fieri posse choreas absq; peccato graui, nisi sunt inter honestos & causa honestæ recreationis; nisi occasio libidinis absit & scandali. Adde. Cum sunt à Religiosis aut clericis, ratione scandali, à grauissimo peccato lethiferoq; difficillimè excusari posse.

Chorea vix absq; peccato sunt.

Par. 2. sue summe titulo. 6. cap. 8.

CAPVT XXXIV.

De honestis relaxationibus animi.

VIDEOR nonnullis nimium Stoicus ac tetricus, quod omnem fermè, quæ in vsu apud Germanos est, lætitiâ & hilaritatem, à conuiuio extulare velim. Atqui verò, iniuriam facit innocuo mihi, quicumq; hanc in me culpam iacit. Honestam omnem lætitiâ admitto, probo, suadeo. Quidquid ad animorum, à grauioribus negotiis, refocillationem, excogitari potest, dummodo virtutem non lædat, & honestati non aduersetur, gratum est, ac ratum, & honestis id conuiuio volumus commendatum. Nobis idè est animus, qui Diuo Ioanni Euangelistæ:

Hominem in negotiis, perpetuò versari non posse, ita, ne aliquan-

Fulgos. lib. 8. cap. 8.

*Honesti a-
nimi laxa-
menta li-
cite usur-
pantur.*

aliquando *honestū otium, licitamq; animi relaxationē* attingat. Quare & ipse sepe *suis interponēs gaudia curis*, cū perdice ludebat. quamobrē, cū eum iuuenis qdā derisui habendum duceret, arbitratus, parū cōuenire seni homini, qui sanctimonix exemplū atq; specimen esset, vt otiosus cū aue, animi laxamentū q̄reret. Ioannes pendere arcū ab eius humero cōspicatus, petiit, vt arcū tendat. Quod cū egisset, sagittasq; sagittasset; demū à Ioanē dimissus, arcum remisit, tū Ioannes remittendi causam quæsiuit; respondente iuuenē: Arcui funem se detraxisse, vt cūm vti eo necesse fuerit, sagittationi inutilem nō inueniat. *Et ego & cæteri, subdebat S. Apostolus, honesto interdū lusu, latitiaq; relaxamur, vt postea viribus cumulatoribus, orationi atque ieiunio sufficere possimus, quod fieri non posset, si semper eodē tenore viueremus.* hoc ductus exemplo, non veto, nonnunquam cœnis atq; prandis, aliqua interseri acroamata, & oblectamenta, quæcunq; illa sint, modò ab honestate non aliena. Nam & à Pythagora olim prudenter monitum agnosco, *μη ἐδίειν τὴν καρδίαν, cor ne edito*: nimis te, ac petuis rerum curis, ne emacerato: Illud solūm, te monitum cupio: caueas maximoperè, ne ad extrema deuenias, ne risu nimio diffluas, ne iocando forsitan, alios offendas, ne ad scurrilitatem propius accedas, ne alios scandalizes, aut aliud in discrimen subeas. Qua de mediocritate præmonentem attende, sanctum Ioannem Chryostomum. *Maximè nocet, quod incassum tempus consumis, & aliis scandalum offers. nam si tu excelsō quodam animi robore, nihil indè mali contraxisti; attamen, quoniam alios imbecilliores exemplo tui, scurrilitatis studiosos fecisti, quomodo non commisisti, qui causam committendi aliis præbuissti?* Subditque tandem; *Agnoscamus laqueos,*

*Homil, 38.
in Matth.*

de ipsis procul eamus; agnoscamus precipitia, nec appropinquemus. hoc maxime securitatis vobis erit occasio, non tantum peccata fugere, verum & quæ videntur media quidem esse; ad peccata verò nos supplantant; quale quod dico, ridere, exhilarari, & iocosa verba, non manifestum quidem peccatum videtur, sed manifestum facile crimen inducit; Nam sapius ex risu turpia nascuntur verba; ex turpibus verbis actiones turpiores. Sapius ex verbis & risu conuitia & contumelie; de conuitio & contumelia, plagæ & vulnera; De vulneribus & plagis, iugulationes & homicidia. Si igitur tibi benè consulturus es, non turpia tantum verba & facta, neque plagas, & vulnera, & homicidia tantum fugias; verum & ipsum intempestiuum risum, extrauagantem hilaritatem, & verba scurrilia, quoniam subsequentiū radix talia esse solent. Quam S. Ioannis Chrysostomi aureolam sententiam, qui animo benè infixam habet, liberiorem in conuiuuii lætitiā, atque hilaritatem captando, vix vnquam labetur.

CAPVT XXXV.

Descriptio Temulenti conuiuui ex Diuo Ambrosio Epilogi loco adiecta.

Colophonem additurus opusculo nostro de Temulentia, filum abrumpere nolui, quin *Lib. de Heronidis, & superpondii loco, elegantissimam illam Colia & ieiun. cap. 13.* Diui Ambrosii Hypotyposin, qua affabrè videtur luxum & Temulentiam conuiuuiorum nostrorum depinxisse, hinc, ad calcem subiecissem, & quasi laciniam, solidæ vesti, qua Temulentiam induimus, adsuissem. atque hæc eius verba sunt: *Sedent auro succincti, & Babylonici suffulti lumbos bal-*